

እዚ ትሕዝቶ ጽሑፍ እዚ ንህይወት ቆልዓኹም ከተድሕን ይኸእል እዩ

ዓመታዊ ቆልዑት ብሰሪ ምጥሓል ማይ ህይወቶም ይስእኑ ምኽንያቱ ስድራ ቤት ብዙሕ ግዜ ኣቃልቦ ስለ ዘየርእዩ ይኸውን። ጽቡቕ ገርካ ምጥንቃቕን ምዕዛብን ልክዕ ከም ናይ መሓንበሲ ዲፕሎም እዩ።

እነ ዋላኳ ኣየስተውዓልኩን ነይረ.....

"ግዜ ሓጋይ እዩ ነይሩ። ኣብ መናፈሻ ቦታ ነርና። እቶም ቆልዑት ከኣ ኣብታ ሕልፍ ኢልካ ዘላ ሜዳ ይጻውቱ ነይሮም ንሕና ከኣ ንዛረብ ነበርና ኣብቲ ሳዕሪ። ኣስዒብና ከኣ ቆልዑት ከእውዩ ሰሚዕና። እቲ ዓቢ ወድና ወዲ 8 ዓመት እንዳጎየየ ናባና ገጹ መጺኡ ኣስዒቡ ከኣ ቀልጢፍኩም ንዑ እንዳበለ ተዛረብ። ተሰኢ እውን ቀልጢፈ ብዛዕባ እታ ንል 5 ዓመት ንእሹቶ ንልና ሓሲብ። ፈሪህ ከኣ ምናልባት እታ ቆልዓ ኣብቲ ቀላይ ኣብ ውሽጢ መናፈሻ ዘሎ ወዲቻ ከይትኸውን። እንዳጎየየኩ ናብኡ ገጸይ ከይደ። ኣብኡ ከኣ ተዓዘብቲ ዝተወሰኑ ሰባት ዝኾነ ነገር ኣብቲ ሳዕሪ ክርእዩ ተዓዘብኩ። ንሳ ከኣ ንላይ እያ ነይራ። ዝኾነ ሰብ ከኣ ንግኣ ትንፋስ ንኸትረኩብ ኢሉ ይፍትን ነበረ። ብድሕሪኡ ኩሉ ነገር ቀልጢፉኒ። ኣምቡላንስ መጺኣ ከምኡ እውን እቶም ነርስታት ነቲ ናይ ምስትንፋስ ስራሕ ንዳለይ ቀጸልዎ። ኣብ ሆስፒታል ከኣ ጽቡቕ ከምዘየላ ተነግረኒ። ድሕሪ ሰዓት ኣቢሉ ከኣ ዶክተር ናባይ መጺኡ ብሕይወት ከም ዘላ ገለጸለይ። ካብታ ግዜ እቲ ጀሚረ ከኣ እየ ክበክይ ዝጀመርኩ ንኸተንፍስ።"

ኣደ: 28 ዓመት።

0 - 4 ዓመት

ካብ ኩሉ ሕጻናት ቆልዑት ንሓደጋ ግሉጻት እዮም ኣብ ባስካ ማይ ኮፍ ኢሎም ክሕጸቡ ኸለው። ንቆልዑት ካብ 1 ክሳብ 3 ዓመት ዕድመ ዘለው ኣብ ከባቢ ንእሹቶይ ቀላይ ወይ ከኣ ካናላ ሓደጎኛ እዩ።

ትፈልጡ ዶ....

- እንተደኣ ንእሹቶ ቆልዑት ሞይቶም መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ ምጥሓል ማይ እዩ ዝፍጸም?
- ንእሹቶ ቆልዑት መብዛሕትኡ ግዜ ቀልጢፎም እዮም ዝጥሕሉ ዝኾነ ድምጺ እውን ኣየስምዑን?
- ንእሹቶ ቆልዑት ከሳብ 3 ዓመት ዕድመኡም እንታይ ጸቡቕ ወይ ጌጋ ወይ ሓደጎኛ ክፈልጡ ኣይከእሉን እዮም?
- ኩሉ ግዜ እውን ንቆልዓኻ ተኸታተል፡ ወላ እውን እንተኾነ ቆልዓኻ ናይ ልምምድ ምስ ማይ ዝብል ትምህርትታት ተኸታተሉ ኮይኑ እውን?

ድሕነት ቆልዓኻ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ማይ ዘለዎ?

ፈተና ተፈተን!

- ኣብ ዝኾነ ዝሸገዶ ቦታ፡ ኩሉ ግዜ ቆልዓ ኣብ ከባቢ ማይ እንተደኣ ኣሎ ኮይኑ እከታተሎ
- ኣነ ቆልዓይ ካብ ዓይነይ ኣይፈልዮን እየ
- ኣነ ብዝተኸለለ መጠን ጥቓ ቆልዓ እየ (0-2 ዓመት)፡ ስለዚ ከኣ ቆልዓይ ብቐረባ እሕዞ
- ኣነ ኩሉ ግዜ ኣብ ጥቓ ቆልዓይ እየ ዘሎኹ (3-4 ዓመት)
- እንተደኣ ቆልዓይ ዝከታተል ኮይነ ዝኾነ ዓይነት ካልእ ነገር ኣይገብርን እየ፡ ወላ እውን ማዕጾ ተደቂሎ ይኹን ወይ ቴለፎን ይደወል ኣብ ጥቓ ቆልዓይ እየ ዝህልው
- ኩሉ ግዜ ምስ ካልእት ስድራ እውን እዘራረብ እየ መን ቆልዓይ ክሕዘለይ ከም ዝኸእል
- ዓባይቲ ኣሕዋት ኣወልዳት ይኹኑ ኣዋልድ ንቆልዓይ ክሕልውዎ ኢሎ ኣይህቦምን እየ

ኣብ ኩሉን ክፍለ መስርዕ መስቀል ዶ ገርካለን? ስለዚ ጽቡቕ ገይሩ ተረዲኡካ ኣሎ ማለት እዩ ከሳብ ከንደይ ሓደጎኛ ክኸውን ከም ዝኸእል እንተደኣ ቆልዓኻ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ማይ ኣልዩ ኮይኑ። ንኹሉ መስቀል ኣይገበርካለን? ስለዚ እውን እንደገና ነዚ ትሕዝቶ ጽሑፍ እዚ ጽቡቕ ገርካ ኣንብብ። ወይ ከኣ ናብ መርበብ ሓበሬታ፤ www.veiligheid.nl ተኸታተል።

5- 8 ዓመት

ቆልዑት ኣብ መንጎ 5 ን 8 ዓመት ዕድመ ዘለው ከኣ እቶም ንኣዲጋ ምጥሓል ማይ ብብዝሒ ዘጋጥም እዩ እንተደኣ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ሙሓንበሲ ቦታ ወይ ከኣ ቀላይ ኣልዮም።

ትፈልጡ ዶ....

- ናይ ግድን ንቆልዓኻ ከትርእዮን ከትከታተሎን ኣሎካ ወላ እውን ናይ ምሕንባስ ዲፕሎም ይሃልዎ?
- ቆልዑት ኣብ መንጎ 5 ን 8 ዓመት ዕድመ ዘለው ብውሕዱ እንታይ ከም ዝፍቐድን ዘይፍቐድን ይፈልጡ እዮም?

ድሕነት ቆልዓኻ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ማይ ዘለዎ?

ፈተና ተፈተን!

- ኣብ ዝኾነ ዝኸደ ቦታ፡ ኩሉ ግዜ ቆልዓ ኣብ ከባቢ ማይ እንተደኣ ኣሎ ኮይኑ እከታተሎ
- እንተደኣ ቆልዓይ ካብ 7 ዓመት ዕድመ ንታሕቲ ኮይኑ ብእኡ መሰረት ከኣ ኣነ ኩሉ ግዜ ካብ ዓይነይ ኣይፈልዮን እዮ፡ ወላ እውን እቲ ቆልዓ ናይ ሙሓንበሲ ዲፕሎም ይሃልዎ
- ምስ ካልኣት ስድራ እውን እዘራረብ እዮ መን ቆልዓይ ከሕዘለይ ከምዝኸእል
- ዓቢይቲ ኣሕዋት ኣወልዳት ይኹኑ ኣጥልድ ንቆልዓይ ከሕልውዎ ኢሊ ኣይህበምን እዮ
- ኣነ ንቆልዓይ ከም ዝርድኦ ገይረ እገልጸሉ እንታይ ከም ዝፍቐድን ዘይፍቐድን

ኣብ ኩሉን ክፍለ መስርዕ መስቀል ዶ ገርካለን? ስለዚ ጽቡቕ ገይሩ ተረዲኡካ ኣሎ ማለት እዩ ከሳብ ከንደይ ሓደገኛ ክኸውን ከም ዝኸእል እንተደኣ ቆልዓኻ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ማይ ኣልዮ ኮይኑ፡ ንኹሉ መስቀል ኣይገበርካሉን? ስለዚ እውን እንደገና ነዚ ትሕዝቶ ጽሑፍ እዚ ጽቡቕ ገርካ ኣንቡቡ። ወይ ከኣ ናብ መርቡብ ሓበሬታ፤ www.veiligheid.nl ተኸታተል።

9-12 ዓመት

ቆልዑት ኣብ መንጎ 9 ን 12ዓመት ዕድመ ዘለው ከኣ እቶም ንኣዲጋ ምጥሓል ማይ ብብዝሒ ዘጋጥም እዩ እንተደኣ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ሙሓንበሲ ቦታ ወይ ከኣ ቀላይ ኣልዮም።

ትፈልጡ ዶ....

- ቆልዑት ኣብዚ ዕድመ እዚ ዘለው ጽቡቕ ገይሮም ከፈልጡ ከም ዘይከእሉ እንታይ ሓደገኛ ከም ዝኾነ?
- ቆልዑት እንተደኣ ስድርኦም ጽቡቕ ገይሮም ገሊጾምሎም ይሕጎሱ እዮም እንታይ ከም ዝፍቐድን ዘይፍቐድን?

ድሕነት ቆልዓኻ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ማይ ዘለዎ?

ፈተና ተፈተን!

- ኣብ ዝኾነ ዝኸደ ቦታ፡ ኩሉ ግዜ ቆልዓ ኣብ ከባቢ ማይ እንተደኣ ኣሎ ኮይኑ እከታተሎ
- ቆልዓይ ኣበይ ከም ዘሎ ኩሉ ግዜ እፈልጥ እዮ
- ምስ ቆልዓይ ብሓባር ኮይነ እውን ጽቡቕን ብሩህን ገይረ እዘራረብ እዮ ብዛዕባ እንታይ ከም ዝኸእልን ዘይከእልን
- ኣነ ንቆልዓይ ጽቡቕ ገይረ እዮ ዝከታተሉ ከሳብ ናይ ሙሓንበሲ ዲፕሎም ዘይብሉ

Folder Verdrinking Tigrinya

ኣብ ኩሉን ክፍለ መስርዕ መስቀል ዶ ገርካለን? ስለዚ ጽቡቕ ገይሩ ተረዲኡካ ኣሎ ማለት እዩ ከሳብ ከንደይ ሓደገኛ ከኸውን ከም ዝኸኸለል እንተደኣ ቆልዓኻ ኣብ ከባቢ ወይ ውሽጢ ማይ ኣልዩ ኮይኑ። ንኹሉ መስቀል ኣይገበርካሉን? ስለዚ እውን እንደገና ነዚ ትሕዝቶ ጽሑፍ እዚ ጽቡቕ ገርካ ኣንቡብ። ወይ ከኣ ናብ መርበብ ሓበሬታ፤ www.veiligheid.nl ተኸታተል።

እንታይ ትገብር እንተደኣ ቆልዓኻ ሕጂ እውን ብኢጋጣሚ ኣብ ማይ ቀሪቡ?

- ቀልጢፍካ ቆልዓኻ ካብ ማይ ተውጽእ እንተ ደኣ ባዕልኻ ከትሕምብስ ትኸኸል ኮንካ። እንተደኣ ከትሕምብስ ዘይትኸኸል ኮንካ። ተቐላጢፍካ ሓገዝ ከግበረልካ ትጽውዕ።
- እንተደኣ ቆልዓኻ ሃለዋቱ ኣጥፊኡ ኮይኑ፡ ቀልጢፍካ ኮበርታ ገርካ ትኸድኖ። እንተደኣ ኮበርታ ዘይብልካ ኮይኑ፡ ጃባኻ ወይ ካልእ ነገር ገርካ ንቆልዓኻ መቐት ትህቡ።
- እንተደኣ ቆልዓኻ ማይ ኣብ ሳንቡኡ ኣትይዎ፡ ቀልጢፍካ ናብ ሓኪም ናይ ገዛ ወይ ከእ ሆስፒታል ትወስዶ። ቆልዓኻ እውን ድሕሪ ቁሩብ ናይ ምስትጎፋስ ሽግራት ክህልዎ ይኸኸል።
- ናብ ስልኪ ቁጽሪ 112 ትድውል እንተደኣ ቆልዓኻ ሃለዋቱ ኣጥፊኡ ኮይኑ። ወይ ንዝኸኸለኻ ትሓትት ናብ ስልኪ ቁጽሪ 112 ክድውሉልካ። ቆልዓኻ እውን ሓድሽ ህይወት ክወሃቡ። ሓድሽ ህይወት ምውሃብ ክበሃል ከሎ ትጎፋስ ብኣፉ ምስትጎፋስ ከምኡ እውን ብሓይሊ ኣብ ኣፍ ልቡ ጸቕጥካ ብምድራኽ እዩ። እንተደኣ ብኸምዚ ዘይቀኒዑካ፡ ኣብ ኣፉ ትርእዮ ዝኸኸለኻ ነገር ከይህልዎ። ኣፉ ተጽርዮ። ነቲ ቆልዓ ብጎኑ ተደቐሶ እንተደኣ ሓድሽ ህይወት ከትህብ ዘይትኸኸል ኮንካ ከምኡ እውን ካልእ ሰብ ኣብ ጥቓኻ ነዚ ክገብር ዝኸኸለል ዘሃየሎ ኮይኑ። ፈሳሲ እውን ብቐሊሉ ብኣፉ ክወጽእ ስለ ዝኸኸለ።

ከምኡ እውን ኣድላይ

- ንእሽቶይ ዕቋር ማይ ኣብ ካንሸሎ እውን ሓደገኛ ከትኸውን ትኸኸል እዩ። ንምሳሌ ኣብ ከንድኣ እውን ሓጽ ከትመልእ ትኸኸል።
- እንተደኣ ቆልዓኻ 5 ዓመት ዕድመ ገይሩ ናብ ምሕንባስ ትምህርቲ ትወስዶ።

እንተደኣ ብዛዕባ ቆልዓት ብኸመይ መንገዲ ክንክን ከትገብር ከትኸኸል ከም ዘሎካ ንኸይጥሕሉ ከትፈልጥ ደሊኻ፡ ናብ www.veiligheid.nl ዝብል ትርእዩ። ኣብዚ ከእ ሓበሬታ ብዛዕባ ናይ መሓንባሲ ቅናት፡ ትምህርቲ ምሕንባስ፡ ወሓዚ ማይ ከምኡ እውን ካልእ ብዙሕ ነገራት ትረክቡ። እንተደኣ ብዛዕባ ዝኸኸለኻ ነገር ከትሓትት ደሊኻ እውን ኢ-መይል ከትሰድድ ትኸኸል ናብ @veiligheid.nl.